

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Validace produktů projektu
Kompetence absolventů OU zaměřené na rovnost příležitostí na trhu práce,
reg. číslo CZ.1.07/2.2.00/15.0456

Název předmětu: Aspekty dyslexie dospělých

Jméno a příjmení hodnotitele, tituly: doc. PhDr. Eva Höflerová, Ph.D.

Pracoviště hodnotitele: Ústav bohemistiky a knihovnictví, Filozoficko-přírodovědecká fakulta, Slezská univerzita v Opavě

1. Silné stránky předmětu (syllabus, opora, LMS)

Syllabus:

- a) Obsah předmětu vychází odborně z oboru speciální pedagogika, je však didakticky a realizačně zcela orientován na praktické využití širokým okruhem uživatelů. Je vhodný pro:
 - studenty učitelských oborů (veškerého zaměření, včetně Učitelství odborných předmětů);
 - studenty oboru Speciální pedagogika jako nutné rozšíření specializace;
 - studenty sociálně zaměřených oborů jako první orientace v neznámé problematice.
- b) Předmět se cíleně soustřeďuje na dyslexii, na poruchu, jež nebývá současně předmětem medicínské péče (jako je tomu u jiných SPUCH), úspěšnost přístupu k takovému jedinci ve škole a na pracovišti je tedy pouze v rukou poučených pedagogů a sociálních (personálních) pracovníků.
- c) Účinnost výuky je zajištěna promyšleným propojením s praxí (kazuistické semináře s lektory osobně spjatými s případy z praxe. Lektori jsou zároveň školenými speciálními pedagogy, vidí tedy studovaný problém v souvislostech – neizolovaně od pracovní a školské praxe.
- d) Frekventanti jsou vedeni ke správné strategii při depistáži dospělých s dyslexií, předchází se tak omylům z ne zkušenosti.

Opora:

- a) Opora je v souladu se syllabem předmětu
- b) Kompozičně i stylizačně je vstřícná k potřebám studujících – vedle přesného terminologického ohraničení problému přináší ilustrační přesvědčivé kazuistiky.
- c) Úkoly – tak jak vyplývají z koncepce a strategie distančního vzdělávání jsou voleny uvážlivě, tedy tak, aby mohly být účinnou součástí výuky – kontrolovatelné a zhodnotitelné. Autorka si byla vědoma toho, že důsledná kontrola procesu učení již ve fázi aplikační (procvičovací, nejen až kontrolní), je základem pro získání použitelné znalosti.

LMS - nerealizováno

2. Slabé stránky předmětu (syllabus, opora, LMS)

Syllabus (obsah předmětu):

- a) Z průběhu a evaluace kurzu vyplývá, že „slabou stránkou“ (je otázka, zda je to vhodné označení jevu) – je nízká hodinová dotace předmětu. Interpretace tohoto zjištění by mohla (a měla by) být chápána jako hodnocení kladné – o předmět je zájem.
- b) Různými způsoby bylo frekventanty formulováno to, že studenti považují za nezbytné zařazení většího počtu praktických cvičení. V takových hodnoceních se však znovu projevoval známý fakt: frekventanti nejsou schopni rozlišit návod k získávání příslušné kompetence, jenž je dovedený až do fáze (cvičné) aplikace, od procesu skutečného získávání kompetence – toho lze dosáhnout až praxí v reálných situacích.

Proto volila zkušená garantka předmětu **různé formy kontaktu s praxí** (přítomnost lektorů, důsledně vedené pokusy o depistáže.)

V pojetí průniku teorie a praxe by neměly nastat žádné změny. Přítomnost reálného praktika je výrazně přesvědčivý prvek se značnou didaktickou hodnotou.

Opora:

Informace o přechodu dyslektiků ze základní na střední školu jsou uvedeny, ukazuje se však, že musejí být rozšířeny (a podpořeny „svědectvím“ z praxe).

Informace pro učitele MŠ (tedy pro děti v „předčtenářském“ období) jsou nutné i pro vztah k rodičům:

- a) diagnóza dyslexie se promítá do průběhu a kvality kognitivních činností dětí;
- b) rodiče dětí s podezřením na dyslexii (v případě, že jde o genetickou závislost) mohou svým chováním budoucí terapeutické postupy výrazně ovlivnit.

3. Navržená zlepšení a doporučení vzhledem k silným a slabým stránkám a k evaluaci pilotáže

- Nabídnout předmět oborům, jež mají v profilu absolventa takovou činnost s dospělými, při níž musí klient uplatnit své kognitivní a sociální kompetence. K dosavadnímu spektru doporučuji cíleně zařadit studijní obor Učitelství odborných předmětů.
- Ponechat vybudovaný model kontaktu s praxí („živé“ kazuistiky, zkušenost praktiků, zejm ze SŠ). Jejich přítomnost pomůže i kvalitnímu tréninku v depistážní činnosti.
- Rozšíření textu opory o informace pro učitele MŠ a SŠ včetně (a především) pro učitele odborných škol a učilišť.

4. Závěry ve vztahu k trvalé udržitelnosti

- a) Problematika, jež je obsahem předmětu *Aspekty dyslexie dospělých* je v procesu vzdělávání trvalým jevem. Není tedy důvod uvažovat o nepotřebnosti předmětu v budoucnu.
- b) Činnostmi, jež se ve světě práce opírají o kognitivní schopnosti – zejm. tzv. **čtenářskou gramotnost** (schopnost vnímat texty včetně elektronických s porozuměním) nebude ubývat (narozdíl od procenta dyslektiků). Poučený přístup k lidem s diagnózou dyslexie, jež není známkou nižších mentálních schopností, by měl patřit do odborné výbavy všech pracovníků výše vyjmenovaného zaměření. Nepoučený přístup (personalistů, sociálních pracovníků, pedagogů...) působí nejen škody morální, ale i škody hospodářské.

Analyzováno z pohledu (nehodící se škrtněte):

~~garanta~~ ~~partnerské školy~~ **externího evaluátora**

Ostatní účastníci evaluačního semináře: viz prezenční listina

V Ostravě dne 17.1. 2013

doc. PhDr. Eva Höflerová, Ph.D.

Ing. Zdeňka Telnarová, Ph.D.

Two handwritten signatures are present on the right side of the page, each written over a horizontal dotted line. The top signature is in blue ink and appears to be 'E. Höflerová'. The bottom signature is in black ink and appears to be 'Z. Telnarová'.

Handwritten text at the top of the page, possibly a header or title, which is mostly illegible due to fading and bleed-through.

Handwritten notes or signatures in the middle-left section of the page.

Handwritten text in the middle-right section of the page, possibly a list or set of instructions.